

LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi

9.3.2016

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta. Lausuntopyyntö LVM/1675/03/2015 15.2.2016.

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta rikkoo yhdenvertaisuuslakia ja perustuslain suojaamaa elinkeinovapautta ja sananvapautta. Lain tulisi johtoa jatkuksenaan palvella ennen kaikkea kuulijakuntaa ja kuluttajia, eikä luoda suuria radiomonopoleja, jotka pakkosyöttävät markkinaehtoista ohjelmaa ja identiteettiä ja kaventavat sananvapautta.

Esitys tietoyhteiskuntakaarilain muuttamiseksi ja tietoyhteiskuntakaarilaki itsessään ei noudata Euroopan parlamentin antamia päätöksiä.

Parlamentti edellyttää EU-mailta pienten paikallisradioiden ja yhteisöradioiden elvyttämistä ja näiden käyttöön riittävästi varattava radiotaajuuksia. Radiolupakäytäntöä pienille paikallisradioille ja yhteisöradioille tulee helpottaa eikä kiristää niin kuin nyt on viime aikoina tehty. Tulee lakiin säätää näiden käyttöön lyhytaikaisia 3-12 kuukauden katkottomia radiolupia heidän tarpeidensa mukaan.

Pienillä paikallisradioilla ja yhteisöradioilla on kumppaneina mm. oppilaitoksia, jotka tulee myös huomioida radiotoiminnassa.

Kahden kuukauden karenssi aina kolmen kuukauden jälkeen vaarantaa todellisuudessa pienen paikallisradion/yhteisöradion toiminnan jatkamisen, koska kaikkia entisiä kuuntelijoita on vaikea ainakaan heti tavoittaa. Pienillä radioilla ei ole taloudellista mahdollisuutta massiivisiin mainoskampanjoihin siitä, että nyt seuraavan kuukauden alussa lähetyksemme alkaa jälleen kolmeksi kuukaudeksi.

Kyseinen kahden kuukauden karenssi aika estää todellisuudessa uusien pienten toimijoiden pääsyn radiomarkkinoille.

Kyseinen toimilupajaksojen välinen lupakielto tulee poistaa lakiehdotuksesta ja koko tietoyhteiskuntakaarilaista ja palata ennen tietoyhteiskuntakaaresta annetun lain edeltävään aikaan lyhytaikaisten radiolupien saannissa, joka oli toimiva eikä syrjinyt ketään.

Radioluissa, radioverkoissa, satelliittijärjestelmissä ja tietoverkoissa tulee mahdollistaa pienten paikallisradioiden/yhteisöradioiden toiminta esteettömästi ja sitä ei saa rajoittaa laissa.

Tietoyhteiskuntakaarilaki tulee laittaa kokonaisvaltaiseen tarkastukseen. Sen on noudatettava Euroopan parlamentin päätöksiä ja tulee myös tarkastaa miten se noudattaa kilpailuoikeutta, yhdenvertaisuuslakia ja perustuslain suojaamaa elinkeinovapautta sekä sananvapautta.

On noudatettava EU:n säännöksiä. Erityisesti ne tulee ottaa huomioon silloin, kun kansallisella säännöksellä on vaikutuksia EU:ssa taattujen oikeuksien toteutumiseen.

EU:n säädösten ollessa ristiriidassa kansallisen lainsäädännön kanssa, on EU:n säädöksillä ensisijainen asema.

Viime aikoina on muodostunut suurfuusio radioalalla, kun Bauer Media on ostanut Suomessa toimineita radiotoimijoita. Tästä on tullut huomattava markkinavoima.

Suomessa on eniten purettu huomattavan markkinavoiman sääntelyä muuhun Eurooppaan verrattuna.

Kuitenkin on samaan aikaan huomattavasti tiukennettu lyhytaikaisten radiolupien käyttömahdollisuuksia ja rajattu voimakkaasti toiminta-aikoja ja täten suosittu huomattavia markkinavoimia.

Huomattavan markkinavoiman sääntelyä tulee tehdä samalla tavalla kaikissa EU-maissa.

Komissio vaatii yhä tiukempaa sääntelyä Suomelta suhteessa huomattaviin markkinavoimiin.

Tietoyhteiskuntakaarilaissa tämä tulee ottaa huomioon ja toisaalla vapauttaa lyhytaikaiset radioluvat pienille paikallisradioille/yhteisöradioille kahden kuukauden karensseista ym. rajoitteista.

On sovellettava EU-tason yhdenmukaistamistoimia silloin, kun ne ovat paras keino sisämarkkinoiden etujen saavuttamiseksi pienille paikallisradioille/yhteisöradioille.

Euroopan parlamentti on päätöslauselmassaan "Kansalaismedia Euroopassa" tukenut viestinnän monimuotoisuuden kehittämistä ja edellyttää jäsenvaltioita takaamaan tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja varmistamaan, että tiedotusvälineet säilyvät kaikissa jäsenmaissa vapaina ja monimuotoisina.

Päätöslauselmassa Euroopan parlamentti kannustaa jäsenmaita tunnustamaan kansalaismedian erityisen aseman lainsäädännössä, toimilupaehtoissa ja taajuuksien turvaamisessa sekä tukemaan taloudellisesti kansalaismedian toimintaa.

Komission valkoisen kirjan keskeisiä viestintäpolitiikkaa ohjaavia arvoja ovat oikeus tietoon, oikeus ilmaisunvapauteen, osallisuus, moniarvoisuus ja osallistuminen. Näitä periaatteita vapaat pienet paikallisradiot/yhteisöradiot toiminnassaan edistävät. Nämä tavoittavat myös ryhmiä ja yhteisöjä, joita suurkaupallinen radiomedia tai julkinen media ei tavoita.

Oy Ocab Ab

Kauko Kallioniemi
Kuruntie 636/40
39700 Parkano